

۱۳۲۳ معاونت ارتباطات و امور بین الملل

سرشناسه:	اکبری، حسین، -۱۳۴۰
عنوان و نام پدیدآور:	ژئوپلیتیک شیعه و نظام سلطه / حسین اکبری.
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۵.
مرجع تولید:	معاونت ارتباطات و امور بین الملل
مشخصات ظاهری:	۵۳۵ ص.: مصور، جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۱۳۸-۵
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۵۱۳ - ۵۳۳.
یادداشت:	چاپ دوم: ۱۳۹۵ (فیبا).
یادداشت:	چاپ سوم: ۱۳۹۶ (فیبا).
یادداشت:	چاپ چهارم: ۱۳۹۸ (فیبا).
موضوع:	شیعه و سیاست: Shiah and politics
موضوع:	شیعه و سیاست -- ایران -- تاریخ: Shiah and politics -- Iran-- History
موضوع:	شیعه و سیاست -- تاریخ: Shiah and politics-- History
موضوع:	شیعیان -- فعالیت های سیاسی: Shiites -- Political activity
موضوع:	اسلام ستیزی -- تاریخ -- قرن ۲۱م. - Islamophobia -- History -- 21st century
رده بندی کنگره:	۱۳۹۵ ۷۱۴۹۹ الف / BP۲۳۱
رده بندی دیویی:	۲۹۷ / ۴۸۳۲
شماره کتابشناسی ملی:	۴۵۴۷۹۴۹
	BP۰۹۷۱

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است

ژئوپلیتیک شیعه و نظام سلطه
مؤلف: حسین اکبری
چاپ چهارم: ۱۳۹۸ ش / ۱۴۴۱ اق
ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
● چاپ: نازنجستان ● قیمت: ۷۱۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰ نسخه

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸؛
تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ / (داخلی ۱۰۵) / ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵
◀ ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

pub_almustafa @pub miup@pub.miu.ac.ir http://buy-pub.miu.ac.ir

با تشکر از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: علی عبادی فرد
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: نعمت الله بزدانی
- صفحه آرایی: محمد خسرو بیگی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه نسخه برداری اعم از کپی برداری و بازنویسی و انتشار، اسکن، ذخیره کامپیوتری، ترجمه به زبان های دیگر و ساخت فایل صوتی کتاب، بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع، شرعاً حرام و از طریق مراجع قانونی، قابل پیگیری است.

ژئوپلیتیک شیعه و نظام سلطه

حسین اکبری

مرکز بین المللی
ترجمه و نشر
المصطفی

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی ع و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعه المصطفی | العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمّدی | «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی |» را تأسیس کرده است. در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس‌گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ع

فهرست

مقدمه ۱۵

بخش اول: مفاهیم قدرت و اندیشه سیاسی شیعه

۱. قدرت ژئوپلیتیک ۲۱
- توسعه و نفوذ ۲۷
- مفهوم قدرت ۲۸
- مفهوم راهبرد ۲۹
- تفکر راهبردی (تفکر راهبردی پنج‌گانه لیدکا) ۳۰
- اشکال سلطه ۳۲
۲. اندیشه سیاسی شیعه ۳۵
- شیعه و انقلاب ۳۵
- انقلاب اسلامی ۳۸
- ایدئولوژی ۴۱
- فرهنگ ۴۲
- سیر تحول در اندیشه سیاسی شیعه ۴۳
۱. دوران امامت (۱۰ - ۳۲۹ هـ ق) ۴۳
۲. دوران رویکرد به فقها و نواب عام (۳۲۹ - ۹۰۵ هـ ق، آغاز غیبت کبری) ۴۳
۳. دوران تشکیل دولت شیعی صفوی و قاجار (۹۰۵ تا ۱۳۲۴ هـ ق) ۴۴
۴. دوران رویکرد مشروطه‌خواهی (۱۳۲۴ - ۱۳۵۸ هـ ق) ۴۴
۵. ولایت فقیه و جمهوری اسلامی (۱۳۵۷ هـ ش - ۱۳۹۹ هـ ق) ۴۴
- الف) شیخ کلینی (متوفی ۳۲۹ قمری) ۴۵
- ب) شیخ صدوق (۳۰۵ - ۳۸۱ ق) ۴۶

- ج) شیخ مفید (۳۳۸ - ۴۱۳ ق) ۴۶
- د) سید مرتضی (۳۵۵ - ۴۳۶ ق) ۴۷
- ه) ابوصلاح حلبی (۳۷۴ - ۴۴۷ ق) ۴۷
- و) شیخ طوسی (۳۸۵ - ۴۶۰ ق) ۴۸
۶. سده‌های ششم و هفتم قمری (۴۶۰ - ۷۲۶ هـ ق) ۴۹
- الف) ابن مطهر علامه حلی (متوفی ۷۲۸ هـ ق) ۵۰
- ب) محمد بن مکی، شهید اول (۷۳۴ - ۷۸۶ هـ ق) ۵۰
- ج) فاضل مقداد ۵۱
۷. اندیشه سیاسی شیعه در دوره صفویه (۹۰۷ هـ ق) ۵۲
۸. اندیشه سیاسی شیعه در دوره قاجار ۵۳
۹. اندیشه سیاسی شیعه در دوران پهلوی ۵۶
- تحول گفتمانی شیعه ۵۸
- اندیشه‌های حکومتی امام خمینی علیه السلام ۶۳
- نسبت دین و سیاست در اندیشه امام علیه السلام ۶۴
۳. تحقیقات انجام شده درباره ژئوپلیتیک شیعه ۶۷
- ژئوپلیتیک شیعه و اتصال جغرافیایی ۷۷
- ژئوپلیتیک شیعه و بیداری اسلامی ۸۱
- ژئوپلیتیک شیعه و جغرافیای ایران ۸۳
- ژئوپلیتیک شیعه و انقلاب اسلامی ۸۵
- ژئوپلیتیک شیعه؛ مفاهیم و مبانی نظری ۸۶
- ژئوپلیتیک شیعه؛ فرصت‌ها و چالش‌ها ۸۷
۴. مبانی نظری (قدرت ژئوپلیتیک، انقلاب، سلطه) ۹۱
- نظریه‌های قدرت ژئوپلیتیک ۹۱
۱. نظریه سیستم ژئوپلیتیکی جهان ۹۱
۲. نظریه ژئوپلیتیک به جهانی شدن ۹۲
- جهانی شدن فرهنگ ۹۳
۳. نظریه نظام‌های فضا - منطقه‌ای ۹۴
- نظریه‌های قدرت ۹۵
۱. نظریه قدرت نرم و ژئوپلیتیک ۹۶
۲. نظریه قدرت هوشمند و ژئوپلیتیک ۹۸
- نظریه‌های انقلاب ۱۰۱
۱. نظریه انقلاب تدا اسکاچپول ۱۰۲

۱۰۴	۲. نظریه‌های صدور انقلاب اسلامی.....
۱۰۶	۳. نظریه‌های گفتمان.....
۱۰۹	نظریه‌های سلطه.....
۱۰۹	سلطه مستقیم (استعمار کلاسیک):.....
۱۰۹	سلطه غیرمستقیم (استعمار نئوکلاسیک):.....
۱۰۹	سلطه جهانی (استعمار فرانو):.....
۱۱۰	۱. انواع سلطه.....
۱۱۰	الف) سلطه اختیاری:.....
۱۱۰	ب) سلطه اجباری:.....
۱۱۰	ج) سلطه مفهومی و غیرواقعی:.....
۱۱۰	د) سلطه، واقعیتی نامشروع:.....
۱۱۱	۲. نظام سلطه از دیدگاه حمید مولانا.....
۱۱۱	۳. ویژگی‌های استکبار در قرآن:.....
۱۱۱	۴. چارچوب نظری.....

بخش دوم: ژئوپلیتیک شیعه

۱۲۱	مقدمه.....
۱۲۹	۱. ابعاد و مؤلفه‌های ژئوپلیتیک شیعه.....
۱۳۰	مؤلفه‌های سیاسی ژئوپلیتیک شیعه.....
۱۳۰	۱. شاخص‌های معنوی - سیاسی شیعه.....
۱۳۱	الف) عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی.....
۱۳۲	ب) امامت و ضرورت تشکیل حکومت.....
۱۳۲	ج) اجتهاد و آگاهی به زمان.....
۱۳۲	د) جهاد و شهادت.....
۱۳۳	ه) اصول تولا و تبرا و امر به معروف و نهی از منکر.....
۱۳۳	و) اصل خمس و موقوفات.....
۱۳۴	ز) وحدت جهان اسلام.....
۱۳۵	۲. شاخص‌های الگوی موفق حکومت اسلامی.....
۱۳۹	۳. شاخص‌های گفتمان سیاسی شیعه.....
۱۴۰	۴. شاخص‌های عقلانیت شیعه.....
۱۴۲	۵. شاخص‌های جبهه مقاومت.....
۱۴۴	بیداری اسلامی؛ طبیعه توسعه جبهه مقاومت.....
۱۴۴	۱. موج اول بیداری اسلامی.....

۱۴۵	.....موج دوم بیداری اسلامی
۱۴۶	.....موج سوم بیداری اسلامی
۱۴۸	.....مؤلفه‌های جغرافیایی ژئوپلیتیک شیعه
۱۴۸	.....شاخص‌های پیوستگی جغرافیایی شیعیان
۱۵۰	.....۱. عراق
۱۵۲	.....شیعیان عراق پس از سقوط صدام
۱۵۳	.....۲. بحرین
۱۵۶	.....۳. سوریه
۱۵۸	.....۴. لبنان
۱۶۱	.....۵. ایران
۱۶۴	.....۶. آذربایجان
۱۶۸	.....شاخص‌های پراکندگی جغرافیایی شیعیان در جهان
۱۶۸	.....۱. عربستان سعودی
۱۶۹	.....۲. یمن
۱۷۷	.....۳. کویت
۱۷۸	.....۴. عمان
۱۷۹	.....۵. امارات متحده عربی
۱۷۹	.....۶. قطر
۱۸۰	.....۷. افغانستان
۱۸۲	.....۸. پاکستان
۱۸۲	.....۹. هند و کشمیر
۱۸۴	.....۱۰. شیعیان سایر مناطق جهان
۱۸۵	.....شاخص‌های فرق شیعه و محبان اهل بیت علیهم‌السلام
۱۸۶	.....۱. کیسانیه
۱۸۷	.....۲. زیدیه
۱۸۹	.....۳. اسماعیلیه
۱۹۱	.....۴. امامیه
۱۹۴	.....۵. محبان اهل‌البیت علیهم‌السلام
۱۹۸	.....۶. شیعه و سنی از تفاوت تا اختلاف
۲۰۱	.....شاخص‌های سیر تکوین ارزش انرژی
۲۰۵	.....تسلط بر منابع بزرگ انرژی جهان
۲۱۰	.....شاخص‌های تسلط بر مناطق حساس و حیاتی

۱. ظرفیت‌های ژئوپلیتیک ایران ۲۱۰
۲. موقعیت تنگه هرمز ۲۱۱
۳. اتصال جغرافیای جبهه مقاومت با رژیم صهیونیستی ۲۱۲
۲. مؤلفه‌های راهبردی انقلاب اسلامی ۲۱۳
- ساختارهای راهبرد ۲۱۳
- چالش‌های ژئوپلیتیک جبهه مقاومت ۲۱۵
۱. چالش‌های جغرافیایی ایران ۲۱۵
۲. اسلام‌هراسی، شیعه‌هراسی و ایران‌هراسی ۲۱۵
- الف) اسلام‌هراسی ۲۱۶
- ب) شیعه‌هراسی ۲۱۹
- ج) ایران‌هراسی ۲۲۰
- راهبردهای اسلام در برابر غرب ۲۲۲
۱. راهبرد تدافعی اسلام‌هراسی (برایند ضعف‌ها و تهدیدات) ۲۲۲
۲. راهبردهای شیعه‌هراسی ۲۲۴
- الف) قوت‌ها ۲۲۴
- ب) ضعف‌ها ۲۲۴
- ج) تهدیدات: تهدیدات تشیع ۲۲۴
- د) فرصت‌ها ۲۲۵
۳. راهبردهای ایران‌هراسی ۲۲۶
- الف) قوت‌ها ۲۲۶
- ب) ضعف‌ها ۲۲۶
- ج) تهدیدات ۲۲۶
- د) فرصت‌ها ۲۲۷
۴. فشارها و تحریم‌های غرب علیه ایران ۲۲۸
۵. تهدید سایبری و شبکه‌های اجتماعی دشمن ۲۳۰
- منابع قدرت بازیگران در قلمرو سایبری ۲۳۲
- فرصت‌های ژئوپلیتیکی جبهه سلطه‌ستیزی ۲۳۲
- قلمروهای ژئوپلیتیکی انقلاب اسلامی ۲۳۳
۱. قانون اساسی ایران ۲۳۳
۲. قوانین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور ۲۳۴
۳. سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران ۲۳۸
۴. قوانین حمایت از فلسطین ۲۳۹

- ۲۳۹ ..... ۵. اندیشه‌های رهبر انقلاب
- ۲۴۱ ..... ۶. چشم‌انداز آرمانی انقلاب اسلامی از منظر امام‌قلندار
- ۲۴۲ ..... الف) اصل عدالت
- ۲۴۲ ..... ب) اصل ظلم‌ستیزی
- ۲۴۳ ..... ج) اصل تکلیف
- ۲۴۴ ..... د) اصل ضرورت حکومت اسلامی
- ۲۴۵ ..... ه) اصل مصلحت اسلام و مسلمین
- ۲۴۶ ..... و) اصل دعوت و گسترش اسلام
- ۲۴۶ ..... ز) اصل توجه به مقتضیات زمان، مکان و اجتهاد
- ۲۴۷ ..... ح) اصل تقدم اهم بر مهم
- ۲۴۹ ..... ۳. مؤلفه‌های توسعه نفوذ اندیشه مقاومت
- ۲۵۰ ..... گفتمان وحدت و عقلانیت
- ۲۵۱ ..... گفتمان عدالت و معنویت
- ۲۵۴ ..... گفتمان مقاومت و ظلم‌ستیزی
- ۲۵۷ ..... ۴. تأثیر عوامل ژئوپلیتیک شیعه بر توسعه اندیشه مقاومت
- ۲۶۰ ..... الگوی توسعه نفوذ قدرت هوشمند شیعه
- ۲۶۲ ..... الگوی مفهومی

بخش سوم: نظام سلطه جهانی

- ۲۷۳ ..... نظام سلطه و سلطه‌گری
- ۲۷۵ ..... سیر تاریخی نظام بین‌الملل
- ۲۷۶ ..... مقطع اول: نظام موازنه قوا
- ۲۷۶ ..... مقطع دوم: نظام امنیت جمعی
- ۲۷۷ ..... مقطع سوم: نظام دوقطبی و جنگ سرد
- ۲۷۸ ..... مقطع چهارم: دوران گذار
- ۲۷۹ ..... نظریه‌پردازی‌های دوران گذار
- ۲۸۰ ..... ۱. نظریه نظم نوین جهانی
- ۲۸۲ ..... ۲. نظریه برخورد تمدن‌ها
- ۲۸۵ ..... ۳. نظریه پایان تاریخ
- ۲۸۸ ..... ۴. نظریه بی‌قطبی
- ۲۸۹ ..... پدیده سلطه‌ستیزی
- ۲۹۰ ..... ۱. زمینه‌های بروز قدرت سلطه‌ستیزی

- الف) تضادهای درونی غرب..... ۲۹۰
- ب) انقلاب اسلامی و نظام آینده جهانی..... ۲۹۲
- ج) طرح خاورمیانه بزرگ: حادثه ۱۱ سپتامبر و اشغال افغانستان و عراق..... ۲۹۵
- د) کشورهای امریکای لاتین و آفریقا..... ۲۹۷
۲. آینده «برخورد با نظام سلطه»..... ۳۰۳
- نظام سلطه و جنبش‌های شیعی (نمونه عراق)..... ۳۰۷
۱. شیعه در زمان حاکمیت عباسیان و مغول‌ها در عراق..... ۳۰۹
۲. حاکمیت صفوی‌ها و عثمانی‌ها در عراق..... ۳۰۹
۳. آغاز سلطه انگلیس در عراق..... ۳۱۰
۴. آغاز سلطه حکام ناسیونالیست در عراق..... ۳۱۳
۵. آغاز سلطه حزب بعث در عراق..... ۳۱۵
۶. آغاز دیکتاتوری صدام و سلطه شرق و غرب بر عراق..... ۳۱۷
۷. تأثیرات نظام سلطه بر جنبش‌های شیعه در عراق..... ۳۱۸
۸. آغاز جنگ سلطه برای اشغال عراق (۲۰۰۳)..... ۳۲۰
۹. تقابل سلطه نوین و شیعه عراق پس از صدام..... ۳۲۱
- نظام سلطه و تروریسم..... ۳۲۳
۱. مفهوم و واژه تروریسم..... ۳۲۴
۲. سازمان ملل، حقوق بشر و تروریسم..... ۳۲۵
۳. اسلام و تروریسم..... ۳۲۷
۴. عوامل اصلی تروریسم..... ۳۲۹
۵. مقاومت و تروریسم..... ۳۳۳
- الف) مقاومت مشروع و تروریسم..... ۳۳۳
- ب) پیدایش مقاومت..... ۳۳۷
- ج) انقلاب اسلامی و مقاومت..... ۳۴۰
- د) تفاوت مقاومت و تروریسم..... ۳۴۱
- ه) گونه‌ها و روش‌های مقاومت..... ۳۴۲
۶. تفکیک میان تروریسم و مقاومت..... ۳۴۳
۷. راه‌های مقابله با تروریسم..... ۳۴۴
- نظام سلطه و پدیده مقاومت..... ۳۴۵
۱. رابطه قدرت و مقاومت..... ۳۴۷
۲. دیسپوزیتیو و مقاومت..... ۳۴۹
۳. مؤلفه‌های قدرت فراملی..... ۳۵۰

۳۵۰	الف) مؤلفه عوامل قدرت ملی ایران
۳۵۴	ب) مؤلفه اندیشه شیعی
۳۵۴	یکم: نگاه غرب نسبت به شیعه
۳۵۸	دوم: نگاه کشورهای منطقه به شیعه
۳۵۹	سوم: اندیشه جهان‌وطنی شیعه
۳۶۰	ج) پدیده مقاومت
۳۶۱	یکم: ارتباط انقلاب فراتر از دولت‌ها
۳۶۳	دوم: ویژگی‌های پدیده مقاومت
۳۶۴	سوم: ترکیب پدیده مقاومت با قدرت فراملی ایران
۳۶۷	د) روش‌های مقاومت
۳۶۹	یکم: حوزه نفوذ اندیشه مقاومت
۳۷۲	دوم: مصادیق مقاومت
۳۷۸	نظام سلطه و جریان تکفیری (القاعده و داعش)
۳۸۵	۱. تاریخچه القاعده
۳۹۰	۲. فرایند شکل‌گیری سازمان القاعده
۳۹۲	۳. اهداف آمریکا، پاکستان و عربستان از تشکیل القاعده
۳۹۷	۴. خلافت و حکومت دینی در ایدئولوژی القاعده
۳۹۸	۵. القاعده پس از جنگ با شوروی
۴۰۲	۶. جایگاه مبارزه در ایدئولوژی القاعده
۴۰۴	۷. دشمنان و دوستان از دید القاعده
۴۰۹	۸. دموکراسی از دید القاعده
۴۱۰	۹. اندیشه سیاسی القاعده درباره حکومت دینی
۴۱۳	۱۰. راهبردهای القاعده
۴۱۵	۱۱. اختلاف‌های راهبردی در القاعده
۴۱۵	الف) تغییر شرایط بیرونی حاکم بر القاعده و ایجاد فرصت‌های جدید
۴۱۶	ب) دیدگاه‌های متفاوت در میان رهبران القاعده
۴۱۹	۱۲. داعش، نوپدیده تکفیری
۴۲۰	الف) ریشه‌های تشکیل داعش
۴۲۱	ب) فرماندهان
۴۲۱	ج) ابوبکر البغدادی
۴۲۳	۱۳. قطع ارتباط داعش با القاعده
۴۲۴	۱۴. سرکرده‌های شاخص داعش
۴۲۵	۱۵. چگونگی تأمین بودجه داعش

۴۲۵	۱۶. دلایل پیروزی‌های نظامی داعش
۴۲۷	۱۷. سودای فتح و تصرف
۴۲۹	۱۸. کلید فهم قضیه
۴۳۱	۱۹. نگاه گاردین به حضور ایران در عراق
۴۳۱	۲۰. داعش، تکنولوژی، و جذب سرمایه
۴۳۲	۲۱. ارتباط امریکا با داعش
۴۳۹	نقش تکفیری‌ها در چشم‌انداز آینده
۴۳۹	۱. از دید دشمن
۴۳۹	۲. از دید خودی
۴۴۱	نظام سلطه و اشغال نظامی عراق
۴۴۴	راهبردهای منطقه‌ای آمریکا
۴۴۴	۱. تأثیر بحران بالکان بر راهبرد آمریکا
۴۴۵	۲. راهبرد آمریکا در خاورمیانه پس از ۱۱ سپتامبر
۴۴۷	۳. طرح آمریکا برای اشغال عراق
۴۴۸	۴. بهانه‌های آمریکا برای حمله به عراق
۴۴۸	الف) ارتباط صدام با القاعده
۴۴۹	ب) در جستجوی سلاح‌های کشتار جمعی
۴۵۲	نظام سلطه و نقش ابزاری سازمان ملل در اشغال عراق
۴۵۴	اختلافات داخلی کاخ سفید برای حمله به عراق
۴۵۵	دستاورد آمریکا پس از اشغال عراق
۴۶۰	نقش نظام سلطه در تخریب روابط ایران و عرب
۴۶۲	فرایند دولت - ملت‌سازی در تحقق دولت ملی
۴۶۴	نقش دیپلماسی عمومی در حوزه دولت ملی و وحدت کشورها
۴۶۵	رابطه متقابل سیاست ذهن و سیاست قدرت در مشارکت دولت‌ها
۴۶۹	۱. روابط ایران و عرب
۴۷۱	۲. مغرب عربی و نظام سلطه
۴۷۲	۳. مشرق عربی و نظام سلطه
۴۷۴	۴. ایران و نظام سلطه
۴۷۴	الف) حمایت از ملت فلسطین
۴۷۵	ب) تقابل با نظام سلطه
۴۷۵	ج) حمایت از مقاومت
۴۷۶	د) تلاش برای حفظ و توسعه روابط با کشورهای اسلامی

- ۴۷۶ ..... ۵. مصالح مشترک بین ایران و اعراب
- ۴۷۷ ..... منافع و اقدامات نظام سلطه در جهان اسلام
- ۴۷۷ ..... ۱. فشار بر جبهه مقاومت
- ۴۷۷ ..... ۲. فتنه مذهبی در جهان اسلام
- ۴۷۸ ..... الف) حمایت از تروریسم در جهان اسلام
- ۴۷۸ ..... ب) سلطه بر منابع انرژی و بازار کشورهای اسلامی
- ۴۷۸ ..... ج) جلوگیری نظام سلطه با رشد اقتصادی و صنعتی کشورهای جهان اسلام
- ۴۷۹ ..... راهکارهای تعاملی و مدیریت مشترک سیاسی میان ایران و عرب
- ۴۷۹ ..... ۱. حمایت از ملت فلسطین
- ۴۸۰ ..... ۲. مبارزه با تروریسم
- ۴۸۰ ..... ۳. همکاری‌های دو یا چندجانبه
- ۴۸۰ ..... ۴. توافقات و همکاری‌های امنیتی منطقه‌ای
- ۴۸۱ ..... ۵. نشست و گفت‌وگوی علمای جهان اسلام
- ۴۸۱ ..... ۶. کمک به حاکمیت دموکراسی در کشورهای عربی

بخش چهارم: راهبردها

- ۴۹۳ ..... الگوهای راهبردی
- ۴۹۵ ..... مدل توسعه نفوذ از منظر امام خمینی علیه السلام
- ۴۹۶ ..... مؤلفه‌های راهبردی
- ۴۹۷ ..... مدل مؤلفه‌های راهبردی توسعه نفوذ سلطه‌ستیزی
- ۵۰۳ ..... اولویت‌های راهبردی
- ۵۰۳ ..... ۱. راهبرد مقابله با چالش فتنه مذهبی (اختلافات شیعه و سنی)
- ۵۰۴ ..... ۲. راهبرد مقابله با چالش تهدیدات داخلی
- ۵۰۵ ..... ۳. راهبرد مقابله با چالش اسلام‌هراسی، ایران‌هراسی و شیعه‌هراسی
- ۵۰۶ ..... ۴. راهبرد مقابله با چالش جنگ روانی، قدرت سایبری و شبکه‌های اجتماعی دشمن
- ۵۰۶ ..... ۵. راهبرد مقابله با چالش تحریم‌های اقتصادی، فشارهای بین‌المللی و تهدیدات نظامی
- ۵۰۷ ..... ۶. راهبرد مقابله با چالش تنهایی ژئوپلیتیک ایران
- ۵۰۷ ..... نتیجه‌گیری
- ۵۱۳ ..... کتابنامه
- ۵۱۳ ..... منابع فارسی
- ۵۳۰ ..... منابع انگلیسی